

Complexnummer: 514513

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Verzetsstrijderspark

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

514514, 514515, 514516

Woonplaats

Apeldoorn

Gemeente

Apeldoorn

Provincie

Gelderland

Locatie van het hoofdobject

Apeldoorn, Verzetstrijderspark, Parken

Complexomschrijving

Inleiding

STADSPARK uit 1925-1940 met BRUG en HERINNERINGSBANK.

Met de aankoop in 1874 van het landgoed De Pasch door Hendrik Christiaan van der Houven van Oordt (1837-1903) werd de eerste en belangrijkste impuls tot de aanleg van de grootschalige villawijk De Parken gegeven. De grote toeloop van welgestelden, vaak renteniers uit de voormalige koloniën, fabrikanten en hoge ambtenaren, vroeg aan het einde van de 19de eeuw steeds meer ruimte. Met de verkaveling van het landgoed De Pasch werd getracht in deze ruimtebehoefte te voorzien.

Van der Houven, fabrikant, grootgrondbezitter en dijkgraaf van de Veluwe, kocht ook rond 1885 het landgoed De Vlijt (later: Marialust). Op dit landgoed werd het Wilhelminapark in 1890 aangelegd en de gronden er omheen verkaveld. Pas omstreeks 1930 zijn de gronden ten oosten van de Gen. van Heutszlaan met daarin het huis Marialust verkaveld en hiervan is het verkavelingsplan bewaard gebleven. Het plan voorzag in een totale verkaveling van het gebied, met uitzondering van het huis en de directe omgeving. De Gen. van Heutszlaan zou in een min of meer rechte lijn worden doorgetrokken naar de Laan van Kerschoten; verder werden de bestaande structuren enigszins in acht genomen. De grootte der uit te geven terreinen kon in nader overleg worden vastgesteld, omdat er bij de exploitatie rekening mee was gehouden dat er zowel grote als kleine landhuizen konden worden gebouwd, zonder dat daarmee aan het geheel als villapark afbreuk werd gedaan.

De exploitatie van de bouwterreinen verliep echter uiterst moeizaam met als gevolg dat een groot deel van het gebied het groene karakter heeft behouden. Slechts aan de oostzijde van de Gen. van Heutszlaan werd uiteindelijk op beperkte schaal gebouwd.

Het Verzetstrijderspark is aangelegd in 1925-1940 naar ontwerp van H. Ameshoff.

Waardering

Stadspark met invloeden van de Engelse landschapsstijl en ontstaan uit een deel van een landgoed uit de eerste helft van de 20ste eeuw.

- Van stedenbouwkundige waarde door de situering aan de zuidwestrand van de Parken als onderdeel van een bijna doorgaande groenzone, bestaande uit een viertal parken, die tezamen met de vele particuliere groenelementen een aantrekkelijk, waardevol beeld vormen.
- Van cultuurhistorische waarde als herkenbaar element uit een maatschappelijke ontwikkeling. Het park is aangelegd temidden van de huisvesting van de nieuwe en kapitaalkrachtige stedelijke elite, die zich bij voorkeur vestigde in kapitale villa's in ruim opgezette romantisch aangelegde villawijken. De Parken behoort tot de grootste en oudste villawijken van dit type in ons land en de aanleg droeg er toe bij dat het aanzien van het dorp en de sociale gelaagdheid van haar bevolking sterk veranderde.
- Van cultuurhistorische waarde als een van de vier stadsparken in de wijk de Parken.

---

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 514514

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	26 juni 2000
Kadaster deel/nr	82942/121

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Apeldoorn	Apeldoorn	Gelderland

Locatiennaam	Locatieomschrijving
Apeldoorn	Verzetstrijderspark, Parken

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Apeldoorn	H			8291

Omschrijving**

Omschrijving

STADSPARK, genaamd het Verzetstrijderspark. Het park is gelegen in het noordoostelijke deel van de Parken, ten oosten van het noordelijke deel van de Generaal van Heutszlaan. Het park is aangelegd in de Engelse landschapsstijl met een langgerekte licht gebogen vijverpartij, een lange gebogen pad en langgerekte grasvelden. De bomen, nu van een monumentale grootte, staan vrij, in kleine groepjes of in rijen langs de door het park slingerende weg. De vijver staat in verbinding met die van het Prinsenveld ten noordwesten en het Wilhelminapark ten zuidwesten. Verder bevat het park nog een groot deel van de schilderachtige, door bomen en struiken omzoomde oude Grift, die zich ten oosten van de villawijk bevindt. Het grote braakliggende perceel ten westen van de vijver behoort tot de ooit verkavelde gronden van het landgoed, die nooit zijn bebouwd.

Waardering

Stadspark met invloeden van de Engelse landschapsstijl en ontstaan uit een deel van een landgoed uit de eerste helft van de 20ste eeuw.

- Van stedenbouwkundige waarde door de situering aan de noordostrand van de Parken als onderdeel van een bijna doorgaande groenzone, bestaande uit een viertal parken, die tezamen met de vele particuliere groenelementen een aantrekkelijk, waardevol beeld vormen.

- Van cultuurhistorische waarde als herkenbaar element uit een maatschappelijke ontwikkeling. Het park is aangelegd temidden van de huisvesting van de nieuwe en kapitaalkrachtige stedelijke elite, die zich bij voorkeur vestigde in kapitale villa's in ruim opgezette romantisch aangelegde villawijken. De Parken behoort tot de grootste en oudste villawijken van dit type in ons land en de aanleg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

droeg er toe bij dat het aanzien van het dorp en de sociale gelaagdheid van haar bevolking sterk veranderde.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Park

Monumentnummer*: 514515

Status rijksmonument
Inschrijving register* 26 juni 2000
Kadaster deel/nr 82942/117

Woonplaats* Apeldoorn
Gemeente* Apeldoorn
Provincie* Gelderland

Locatiennaam Apeldoorn
Locatieomschrijving Verzetstrijderspark, Parken

Kadastrale gemeente* Apeldoorn
Sectie* H
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 8291

Omschrijving**

Omschrijving

Nabij de brug in het park staat een rode gevlekt zandstenen HERINNERINGSBANK op een hardstenen voet. De bank is ontworpen door de Apeldoornse kunstenaar Pieter Puype (1874-1942) en gesigneerd op de bronzen plaquette 'P. Puype fecit'. De bronzen plaat draagt het borstbeeld van M. Van Wijhee met daaronder de tekst 'M. v. Wijhee Fzn * 16.3.1868 ; 10.12.1932 / oud dir. v/d Stichting Hoenderloo / Weth. der gemeente Apeldoorn / onthuld 19 mei 1934 / van zijnen jongens en vrienden'.

Waardering

Herinneringsbank uit 1934 naar ontwerp van Pieter Puype.

- Van architectuurhistorische waarde als ontwerp van Pieter Puype die in die tijd veel in Apeldoorn heeft ontworpen. Van belang is ook het gebruikte materiaal. Van belang vanwege de plaats in het park. In de andere, aangrenzende parken zijn eveneens herinneringsbanken geplaatst.

- Van cultuurhistorische waarde als herinnering aan een van de, voor Apeldoorn belangrijke, inwoners.

Hoofdcategorie Voorwerpen op pleinen en dergelijke
Subcategorie Straatmeubilair
Functie Zitbank

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 514516

Status rijksmonument
Inschrijving register* 26 juni 2000
Kadaster deel/nr 82942/110

Woonplaats* Apeldoorn
Gemeente* Apeldoorn
Provincie* Gelderland

Locatiennaam Apeldoorn
Locatieomschrijving Verzetstrijderspark, Parken

Kadastrale gemeente* Apeldoorn
Sectie* H
Kadastraal object*
Appartement aanduiding
Grondperceel 8291

Omschrijving**

Omschrijving

In het park bevindt zich een bakstenen BRUG uit het tweede kwart van de 20ste eeuw, gemetseld in kruisverband en afgesloten met een licht gebogen halfsteens rollaag.

Waardering

Bakstenen brug uit het tweede kwart van de 20ste eeuw.

- Van stedenbouwkundige waarde als onderdeel van het stadspark.
- Van cultuurhistorische waarde als karakteristiek en decoratief element in het park.

Hoofdcategorie Weg- en waterbouwkundige werken
Subcategorie Brug(C)
Functie Verkeersbrug

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument